

PUNKT HONORU.

Powieść,

Wszeregi obrońców kraju wzywała sława młodego Zygmunta. Bogaci krewni wyrobili mu stopień Porucznika w pulku hulańców, który wtedy stał na zimowych leżach w małym miasteczku Województwa Lubelskiego. Młody nasz rycerz, posiadał znaczny majątek, był przytym przystojnym mężczyzną pełnym talentów i ognia młodości. Mundur hulański pięknie go stroił, — podobał się w nim wszystkim kobietom.

Dzień odjazdu do pulku już był przeznaczony. Rozpoczęcie nieprzyjacielskich kroków zdawało się bliskie. Zygmunt musiał się rozłączyć z kochaną Ludwiką. To pożegnanie może było ostatnie. Ludwika od kilku miesięcy przy swojej matce bawiła w Krakowie, mieście rodzinnym Zygmunta. Natura obdarzywszy matkę i córkę wszystkimi talentami, które stanowią zaletę kobiet, co do majątku okazała się daleko skąpszą. Zyli jak można było najskromniej. Zygmunt poznał Ludwikę, a poznać ją było to samo co kochać. Dobre jego obyczaje zyskały mu powszechny szacunek. Niemogła więc matka Ludwiki zamknąć mu swego domu. Wkrótce nie uszła jej oczu wzajemną skłonność młodych osób ku sobie. Zygmunt prosił o rękę Ludwiki, a ponieważ był panem swojej woli, nie sprzeciwiało się nic jego

szczęściu oprócz zezwolenia matki, która w prawdzie nie odmawiała, ale koniecznie odwlec go chciała: „Nieznasz jeszcze świata (mówiła mu) a chcesz zawierać związek na całe życie. Zdobrego rodu, i bogaty, zaszczytasz nas twoją ofiarą, ale ja choć uboga niechce korzystać z zapalu młodego człowieka, dla zapewnienia wspaniałego losu mojej córce. Możebyś tego kiedy żałował. Ja lepiej na obronę ojczyzny; poznaj lepiej świat i ludzi; skarb sobie doświadczenie a jeśli wtedy dojrzały rozum pochwali twój wybór, i skłonność twoją, jeśli jeszcze wtedy ciągle w jednakowem trwać będziesz przedsięwzięciu, i z mojej strony w niczym sprzeciwiać się nie będę. Otwiera ci się nowe pole sławy. Możesz się zasłużyć ojczyźnie. W niebytności W: Pana będziem często o nim myśleli i często o nim mówili; o tym bądź pewny. Sprawisz nam przyjemność, jeżeli nas o twojem powodzeniu uwiadomić zechcesz. Po skończonej wojnie, jeżeli się nie odmienisz, otrzymasz rękę mojej córki w nagrodę stałości”

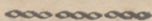
Zygmunt rzucił się do nóg Ludwiki, i wieczną jej miłość zaprzysiągł.

Pożegnawszy się z nią pojechał do pułku. Przez drogę jedna go tylko myśl zajmowała: szczęście którego miała nadzieję doznawać z Ludwiką. Gdy stanął w miejscu swego przeznaczenia, był od wszystkich kolegów jak najuprzejmiej przyjęty. Pochlebilo to jego miłości własnej, i ożywiło w nim dawną jego wesołość.

co go tak miłym w towarzystwie czyniła, i którą był od rozdziału z Ludwiką utracił. Oficerowie na przywitanie nowego kolegi, dali sutą wieczerzę. Radość a wierna żołnierza towarzyszka, która go rzadko i to ledwie na chwilę opuszcza, zasiadała na tej uczcie. Przy wetach pokazała się już i młodsza jej siostra Pustota, i niektórzy nasi rycerze bardzo ją mile przyjęli. Pili tego, chcąc rozweselić nowego przybysza, i nieźle im się to udało, bo nasz bohater nie najbardziej wymawiał się swoim towarzyszom. Wino zaćmiło mu oczy, wkrótce niewiedział już co mówi, ani co robi. Na przeciw niego siedział stary Oficer, który choć sześćdziesiętletni był jednak jeszcze Porucznikiem. Nazywał się Czesław. Pelen był uczuć honoru i szlachetnej prostoty, która się naszemu młodemu trzpiotowi niepodobała. Wszyscy oficerowie z całego pułku poważali starego Czesława, jak na to zasłużył. Surowość tego sędziwego Starca, która wprawdzie wydawała się cokolwiek śmiesznie, przy pustocie innych towarzyszy broni, i przesąd, który staremu Porucznikowi częstokroć równie niesprawiedliwie szkodzi, jak stariej pannie, pobudził mocno winem zagrzanego Zygmunta do niedorzecznych żartów z tak godnego Oficera. Myślał, że mu niewinien uszanowania, dlatego, że go ślepy traf nie nagroził. Zadziwiony widzieć młodzika nieznajomego, który sobie nierozsądnych szyderstw pozwalał; chciał Czesław surowym, wiele mówiącym spojzeniem, na-

kazać mu poszanowanie które mu był winien, i którego mu dotąd nikt nie uchybił. Ale daremnie. Biedny Zygmunt zupełnie stracił panowanie nad sobą. Zimna powaga starca, zamiast zniewolenia go do poważania, zdawała mu się wtęj chwili jeszcze śmieszniejszą. Oddał się więc zupełnie pustocie szalonej, i nie jedno uszczypliwe wymknęło mu się słówko, za które nazajutrz, byłby się wstydził. W tym wybiła dwunasta, rozeszło się towarzystwo. Wróciwszy do domu położył się Zygmunt zaraz do łóżka, i wkrótce zasnął, szczęśliwy z dnia i z siebie.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Do

Gdyby na ziemię wróciły,
Dawnych rycerzy zwyczaje,
By obce przebiegać kraje,
I wślawiać przedmiot im miły;
Uzbroiłbym się puklerzem,
Zostałbym twoim rycerzem,
I liczne staczałbym boje,
Za wdzięki twoje.

A. Wierzbicki.

Smierć Zdrajcy Ojczyzny.

Noc była ciemna, milczenie ponure,
 Lało spokojność na całą naturę,
 W tym księżyc zajaśniał mile,
 Bo już zbliżały się chwile,
 Kiedy duchy z nieba skrycie,
 Na promykach gwiazdy schodzą,
 I gorzkie nędzarzy życie,
 Snem łagodzą.

Nad rzeki brzegiem,
 Co bystrym biegiem,
 Toczy mętne wały,
 Błyszczą gmach wspaniały;
 Tam zdrajca kraju obrzydły,
 Leżąc gdzie łoże złociste,
 Cekał, by sen swemi skrzydły
 Przytulił serce nieczyste.
 Ogień wbladawym promieniu,
 Po kunsztownych lampach skryty,
 Pokazywał wnocnym cieniu,
 Dostatek zbrodnią nabyty.
 Starannie przez długie lata,
 Zgromadził tam zbytek złoty,
 Wszystkie niemal skarby świata —
 Niestawało snu i cnoty.

Już czas chyży,
 W twardej spiży

Dwanaście razy brzęk zrodził,
 A sen jeszcze nie przychodził.
 On biegał po małych chatkach,
 I przytulał tych w tej chwili,
 Co kiedyś żyli w dostatkach,
 A wszystko za kraj stracili. —
 Na próżno wyrodek podły,
 Wyglądał na jego przyście;
 Jak jesienne więdnięte liście,
 A smutki serce mu bodły.
 Porzuca wyniosłe łoże,
 Otwiera skrzynie zamkami warowne,
 I myśli że mu pomoże,
 Świetnych kamieni błyskanie kosztowne.
 W tym niebo znać dało grzmotem,
 Pioruny trzaśły,
 Ogień zagaśły,
 Wicher drzwi wyparł z łoskotem.
 Wchodzi naprzód księżyc blady,
 A za nim w ślady,
 Jakaś poważna osoba,
 Na niej żałoba,
 Smutna postawa,
 Piers krwawa.
 Na takie widmo straszliwe,
 Drzy zdrajcy serce lękliwe;
 Widzi, niewierzy,

Włos mu się jeży,
I krzyczy: „to strachy czyje?”

„Stój, bo zabije!”

Ale postać blada,

Nic nie odpowiada,

Idzie tylko z cicha,

I wzdycha. —

W ten czas ufną w moc siarczystą,

Porwał zbrodzień broń ognistą,

Zmierzył — przycisnął,

Ogień błysnął;

Kula zajaśniała,

Z hukiem wypadła,

Srodek postaci przeszła;

Ale ona wolnym krokiem,

Zmilczeniem głębokiem,

Jeszcze bliżej przystąpiła.

Na zbrodnia ramieniu drżącym,

Wspiera się łokciem oziębiającym,

I odpoczywa.

On mdleje,

Potnieje,

I za drugą broń porywa.

Wtym ona do niego rzecze,

Głosem takim, jakim ciecie

Słodko strumyk, lutnia brzęczy,

Lub po mogiłach wiatr jęczy. —

„Stój, mnie kula nie zabije,

„Na waszym świecie nie żyję.
 „Ojczyzna jestem, ta rana
 „Ty wiesz od kogo zadana.
 „Synu! ty w ciemnym złożyłeś mię grobie,
 „A ja przychodzę dać ratunek tobie.
 „Widzę twą duszę smutkiem uciśnioną,
 „Chcesz spocząć, pójdziem na wieczności łono;
 „Ja ci przebaczam, bo nie matki czynem,
 „Mścić się nad synem.”
 Wtym razem wstrząsły się dachy,
 Zadrzały gmachy,
 Jękła noc blada.
 Przez okna wpada
 Duch czarnej postaci,
 I rzecze głosem zagrzmienia:
 „Nie masz, nie masz przebaczenia,
 „Temu co przelał krew braci,
 „Pan przedwieczny, sprawiedliwy,
 „Stań przed jego sąd straszliwy.”
 Tak zawołał i ponury,
 Ciało zbrodnia w łóżę cisnął,
 Dusze w ciemne porwał chmury,
 Wiatr za nim zawył, grom błysnął.

Antoni Gorecki.

Dlaczego Miłość Niestąfa?

(z Francuskiego.)

Razu pewnego Bożek zuchwały,
Syn możnej Cypru i Pafu pani,
Zdradnemi miłości strzały,
Jowisza rani —

Władca Olimpu wzruszony,
Narzekaniami zazdrośnej Junony,
Słusznie tę śmiałość ocenił,
A na dal, by wstrzymać zbrodnie,
Zagasił wnuka pochodnie.
I w motyla go przemienił —

Z Olimpu zatem wygnany,
Bujał sobie trzpiot skrzydlaty,
Tu i owdzie na przemiany,
W płochym biegu zwodząc kwiaty.

Zczasem się pamięć obrazu traci —
Wzruszony losem chłopczyny,
Wrócił go Dziadek dawnej postaci.
Ale na wieczną pamiątkę winy,
Zeby się na dal poprawił,
Skrzydła mu płóche zostawił.

Od tej to chwili,
Bożek skrzydlaty,

Jak niegdyś pomiędzy kwiaty,
 Tu się trzepoże, tam mili,
 Lecz gdy tkliwy płomień wznieci,
 Rozśmieję się, i uleci.

A Plichta

M Y Ś L I

Zaufanie szpetniejszym czyni występem niewier-
 ności, nieufność go usprawiedliwia.

Kto lubi słuchać złe, lubi złe robić.

Z nieufności rodzi się oszukaństwo, z oszukanstwa
 nieufność.

Człowiek podejrzliwy, jest sam największym swo-
 im nieprzyjacielem.

Nieuważamy na wzrost drzewa które co dzień
 widzimy, tak oddalenie powiększa wartość człowie-
 ka.

Przy zadziwiających dostatkach zwykliśmy się za-
 wsze pytać jak ich nabyto.

Suknia powinna ozdobić urzędnika, ale go ni
 zupełnie zakrywać.

Nietyle zazdrościmy tym, których los uboga

jak tym którzy ubogaciła zasługa.

Zapomni świat czym byłeś, jeśli sam otem zapominać nie będziesz.

Zdaje się że bogactwa które późno przychodzą, przychodzą jedynie dla wydarcia poćciwemu zasługi nie-szczęścia.

Lekkim jest w oczach pychy ciężar urzędów.

Urzędy podobne są do trawy, która niszczy mur gdy myślemy że go zdobi.

Często chwalemy jednych, w celu ganienia drugich.

Nieufność ma oczy chorego, wszystko zdaje jej się zbrodnią. Tak gorzki smak w ustach wszystko gorzkim czyni. —

WIERZBA ZŁAMAŃA.

Rym napisany po Angielsku przez K. R. Polkę
mającą lat sześć.

Gdy stare drzewo schyli ku ziemi,

Zimny pęd wichru mroźnej północy,

Ulec nakoniec musi przemocy,

I stracić nawet z liśćmi swojemi

Wierzby nazwisko;

Młode gałązki tży po niej ronią,

Lecz wkrótce kwiatem znów się osłonią,

Bo wiosna blisko.

M. F.

KWIATY

Naśladowanie z Szylera.

Odmłodniatego słońca wdzięczny płodzie,

Kwiaty! łęk ozdobo miła,

Was wychowała ku szczęściu, swobodzie,

Was natura polubiła.

Pieści się z wami czuła ręka Flory,

A wzięte z niebios blask i kolory,

Po waszych listkach rozwodzi.

Lecz któż się zemną nad wami niewzruszy,

Wszystko wam dano, niedano wam duszy,

Wam jednym czuć się niegodzi,

Wszystko miłością oddycha i żyje,

Słowik ją głosi swem pieniem,

Motyl jej rozkosz w waszem łonie pije,

Zefiru nawet jest tchnieniem,

Wszystko miłością do miłości budzi,

Ona rozkosz, ona szczęściem luki,

Bogi jej nawet doznały.

Wam tylko kwiaty zapłakać potrzeba,

Wam jednym kochać zabroniły nieba,

Wam tego czucia niedały.

Gdy mnie od serca czarownej por^{ponęty}

Srogim oddarto roszkazem,

Niechaj z was każdy przezemnie uszczknięty,

Miłości będzie wyrazem,

Nieme tlómacze tej tak luběj męki,

Wam ja nadaję dotknięciem mój rękę,

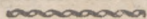
Serce, duszę, mowę, życie,

A najmożniejszy z pomiędzy niebiany,

Każdy wasz listek przez urok nieznany,

Swem bóstwem napawa skrycie.

M. F.

MODY PARYSKIE.

Niedawno widać było po magazynach wszystko różowe lub białe, dziś zaś już oprócz tych dwóch kolorów, jest pełno żółtego, zielonego i lila. Wypustki u kapeluszy nie były także dość pospolite, teraz wszystkie widzimy niemi przyozdobione. Sposób terażniejszy osadzania Brylantów, na wzór girlandy jest jednym z najpiękniejszych. Fryzjerowie umieją ich tak dokładnie użyć, iż trudno wystawić sobie coś kosztowniejszego i równie gustownego. Młode i starsze kobiety, wychodząc na ulicę kładą czepek pod kapelusze, które najwięcej są czarne i częściej kastorowe niż axamitne. Wmagazynach pełno jest kapeluszy atlasowych, więcej jednak krepowych, a tych brzegi przybierają girlandkę z hijacyntów bez liścia, do krepy różowej girlandka ta powinna być różowa,

do żółtej biała. Tak do zielonych kapeluszy z wypustką lila, jak i do czepeczków z tymże kolorem ubranych, przypina się bukiet z bzu lila. Forma strojnych kapeluszy z małym brzegiem, i płaskim denkiem dotąd się nie zmieniła.

ska.

Testament Filozofa.

z francuzkiego.

Niedawno umarł pewien filozof, głęboki badacz natury. Między wielu osobliwościami z których się składał jego gabinet historii naturalnej, zostawił kolekcję piór z następującymi dewizami.

Filozofom dumnym z swojego światła i pyśniącym się z przejścia ciasnego zakresu zwyczajnych wiadomości: pióro pawie.

Urzędnikom: pióro jastrzębie.

Ludziom miernym a nadętym: pióro jędyce.

Tyranom: pióro sępie.

Młodym ludziom tego wieku: pióro szpaka.

Dowcipom naszych towarzystw: pióro kanarka
cokolwiek na pozytywce poduczonego.

Dziejopisom: pióro sroki.

Trajikom i Epopeistom: pióro czapli.

Politykom i Gazeciarzom: pióro papugi.

Satirykom i Mizantropom: pióro sowy.

Pięknym w modzie będącym kobietom: pióro kolibry. Starym kokietkom: pióro krętogłowa, a udającym skromne: pióro dzierlatki.

Starym którzy za gotowiznę kupują sobie młodą żonkę: pióro dudka.

Strojącym się w pożyczone talenta: pióra kawki.

Samochwałom: pióro kukulki.

Dworzanom żadnego szczególnego pióra- ale pozwolenie strojenia się we wszystkie

Najdroższa rzecz chowa się na koniec, dla tego nasz Filozof zostawił na samym ostatku poćciwemu skópcowi, szczerzej kobiecie, politykowi bez stronnemu, kochającemu się małżonkom, magnatowi bez pychy, cnotliwemu bez przysady, młodemu bez płochy, autorowi bez pretensji, kochankom bez miłości własnej: pióro Fenixa:

Tenże sam Filozof zostawił w pudełku gaśnik (*) obwinięty w papier, na którym napisał te słowa.

Przyrodzenie skope swoich skarbów, powierza ich tylko małej liczbie uprzywilejowanych. Im porusza rozsiewanie ich po świecie, i oświecanie ludzi sobie podobnych - ale, zawiść się wkłada, zazdrość talenta oczernia, niewdzięczność ich zasług się wypiera, obmowa je szarpie, i oto gaśnik talentu.

Serce człowieka było do miłości stworzone. Słodkie i spokojne uczucie, zmienia się w namiętność

(*) *éteignoir*.

gwałtowną; wyobrażnia się zapala, żądze ją podniecają, opór je rozjątrza, rokosz osłabia, sytość oziębia, i oto gaśnik miłości.

Być szczęśliwym to nasz pierwszy, to jedyny cel. Słuchając naprzód głosu rozumu, a nie opinii, dążemy do niego; próżno namiętności chcą nas zatrzymać, zwyciężamy przeszkody, - ale, droga się przedłuża; odwaga słabieje, idziemy powolniej, odwracamy czasem oczy, westchnienie nam się wymyka, jużesmy się krok cofnęli, i oto gaśnik szczęścia.

TEATR NARODOWY.

Benefis Pani Kurpińskiej: Wykradzenie. Komedja ta, jest z rzędu sztuk, na które się często, przychodzi, już to dla dobrego prowadzenia rzeczy i kilku miejsc komicznych, już to dla dobrej gry Aktorów. Pani Kurpińska szczególnie oddała rolę *Wilhelminy*, z tą żywością, lekkością i dowcipem, jakich ten harakter wymaga. Dziś pokazała co uczynić może gdy się oddaje swemu natchnieniu, bo natura tylu ją uposażyła darami, iż co tylko w niej nie jest jej własnem, to tylko szkodzić jej może.

Prosilibyśmy aby tłumacz w drugim Akcie wyrzucił nieprzystojną dwóznacznice.

Księżę Popiel. Rzec tej Opery jest bajeczna. Jeżeli Autor chciał oddać całą prostotę gru-

bych owych wieków, tedy dopiół swego celu.

Wystawił w niej młodego Księżęcia, który zaprątnąwszy sobie głowę różnemi bajecznemi powieściami poprzysiął zaślubić się tylko z czarnoksiężnicą. Rwimir poseł sąsiedzkiego narodu Rugji przybywa na dwór Księcia, w celu zawarcia stałego przymierza i połączenia interesu obu narodów, przez związek Księżniczki Wandalji z Popielem. Księżę z przyczyny wiadomej odmawia. Wandalja poznawszy słabość Popiela, pokazuje mu się w postaci Nimfy w gronie swoich towarzyszek. Ujęty jej wdziękami Popiel, ofiaruje jej swoją rękę, wyrzeka się swoich uroień, i dla pięknej śmiertelnej, porzuca nieśmiertelności marzenia.

Muzyka sama zaletę tej Opery stanowi — Jak w innych dziełach, tak i w tym, kompozycja Pana Kurpińskiego mile do ucha przemawia; prócz innych miejsc szczęśliwie osnowanych, szczególnie piękno jest Arija Popiela, i śpiew Wandalji *alla Pollaca* w którym waltornia, klarynet, i fagot, towarzyszą śpiewowi na przemiany — Sztuka ta powinna się utrzymać na scenie, i może by została jedną z najmilej widzianych, gdyby autor słów, chciał nadać więcej interesu i żywości pierwszym scenom, osobliwie że dalsze przekonały nas, iż nie brakowi talentu, rozwlekłość początku przypisać należy. —

SZARADA

*Pierwsze zboże, drugie w wodzie,
Wszystko miasto na zachodzie.*

SZARADA

*Pierwsze broni szkody,
Literę jest wtore;
Kiedy wszystko zbiorę,
Mam mieszkańca wody.*

Z:

LOGOGRYF.

*W siedmiu mych członkach różnych języków
Może każdy znaleźć słowa,
Znajdzie śpiewaka cichych gaików,
Płyn który w beczki się chowa,
Co go nam daje szcep winny,
Znajdzie i każdy sok inny,
Znajdzie grę co nam Anglicy dali,
I to co z knotem przy niej się pali.*

*

Zapóźno nadesłane pismo Pana Bywalskiego
pod tytułem: *Prima Aprilis*, odkłada się do przy-
szłego Numeru.

*Omyłka: Wostatnim numerze przeszłego kwar-
tału na stronnicy 300 zamiast tej uczy na sianie
czytaj tej uczy tak jak i owej na sianie.*

Na stronnicy 310. *zamiast: przełożonych czytaj
przełożonych.* —